

DNSS 2023: "DEVELOPING OF SLOVAK COACHING SCHEME IN SAILING"

Na začiatku sme v roku 2022 mapovali náš existujúci systém rozvoja a práce trénerov v jachtingu – jeho zameranie (dovtedy tu bolo hlavne tréningovanie juniorov, ktorí sa čo najskôr venujú výkonnostnému jachtingu, majú príležitosti súťažiť a pretekať), niektoré aktivity a podporu športovcov smerom k top výkonnostnému športu a olympiáde. Zároveň sme sa zamerali na aktivity fungujúce ako „liaheň“, ktoré by podporovali základnú úroveň výuky plachtienia a vytvárali základ na to, aby sa jachting mohol aj pre slovenských ľudí stať „športom na celý život“. Podpora a práca trénerov a zväzu bola zameraná na výkon a získavanie odbornosti na základe rôznych skúseností v praxi, mnohokrát v roli športovca - vlastné skúsenosti s ovládaním lode a súťažením. Okrem toho sme mali vytvorený lokálny systém formálneho školenia a zdieľania know-how v spolupráci s niektorými medzinárodnými trénermi, ktorí pracujú podľa princípov WS. Identifikovali sme priestor ako začleniť nový „vedeckejší“ prístup k rozvoju športovca a zamerať sa na dlhodobý rozvoj športovca. Našli sme príležitosti na zmenu a prispôbenie systému aktuálnej situácii a dostupným nástrojom a mobilizovali sme ľudí v rámci federácie, aby spolupracovali a robili krok za krokom malé zmeny na úrovni klubov, ALT a odborných komisií.

Projekty Olympijskej Solidarity (IOC) a nášho národného olympijského výboru, ktorý sa podieľa na programe rozvoja národnej športovej štruktúry, sme využili ako príležitosť a bol to kľúčový krok k zmene. Slúžil slovenskému jachtingu „ako vietor do plachiet“ smerom k obnove a posilneniu systému rozvoja trénerov a ďalších športových odborníkov a prinieslo to aj iné transformačné témy.

Môžete si prečítať aj na stránke World Sailing o tom, ako Slovenský zväz jachtingu „nastavuje plachty smerom k úspechu“ a aj na úrovni WS a projektov Olympijskej solidarity sa nám podarilo ukázať, že po malých krokoch vie aj „malá“ krajina vyrásť. (<https://www.sailing.org/2023/11/07/setting-sail-for-success-slovak-sailing-federations-journey/>)

„Je to nastavenie plachiet, nie smer vetra, ktorý určuje, kadiaľ sa vyberieme.“ (Jim Rohn)

CIELE PROJEKTU V DNSS: „VYTVORIŤ PRÍSTUP K JACHTINGU NA SLOVENSKU“

- Vyškoliť animátorov tak, aby učili plachtenie bezpečne a podľa nastaveného štandardného postupu.
- Vypracovať materiály pre systém výuky základov plachtenia (“learn-to-sail”).
- Vyškoliť lektorov pre vzdelávanie animátorov.
- Vytvoriť ukotvenie animátorov v systéme SZJ (osvedčenia, licencie animátorov) aj základe legislatívy.
- Štandardizovať a identifikovať pilotné centrá „výuky plachtenia“ – jachtárske školy.
- Vyškoliť trénerov, aby čo najlepšie podporovali rozvoj mladých športovcov k výkonnostnému športu.
- Vyškoliť lektorov zameraných na vzdelávanie trénerov.
- Analyzovať a inovovať súčasný systém vzdelávania trénerov vrátane foriem a rozsahu školenia, naviazať na systém odmeňovania a reprezentácie trénerov za krajinu.
- Pripraviť materiály pre rozvoj trénerov.
- Vytvoriť základy pre vznik národného tréningového centra v jachtingu zameraného na výkonnostný šport.
- Prehodnotiť a aktualizovať systém športových odborníkov v SZJ, so zameraním aj na rozhodcov.
- Do troch rokov od ukončenia DNSS projektu dosiahnuť štatút akreditovaného zväzu v rámci WS.

Posúdiť systém vzdelávania a možné „kariérne smerovania“ športovcov, odborníkov a aktívnych členov vo zväze (v kluboch) a získať tipy na potrebné zmeny a ich postupnú realizáciu v SZJ tak, aby zväz splnil čo najskôr štandard stanovený WS. Začať proces akreditácie vo World Sailing ako „Recognized MNA“ a realizovať prvé akreditované kurzy pod vedením SZJ a jeho lektorov.

KROKY POD VEDENÍM EXPERTA WORLD SAILING ROBA HOLDENA:

- Podpora riadenia zmien – stretnutia s členmi SZJ, zástupcami VV SZJ a valným zhromaždením – zostavenie nového plánu.
- Posúdenie súčasných systémov a aktualizácia „rámcového“ a komunikačného plánu
- Aktualizácia návrhu nastavenia systému v súlade s novými prvkami a zároveň platnou legislatívou
- Spolupráca s projektovým tímom pri identifikácii akýchkoľvek krokov, ohrozenia a nástrojov pre projekt a riadenie zmien
- Viesť členov development tímu k tomu, čo bolo potrebné (dokumentácia, digitalizácia materiálov pre trénerov, zdroje, vybavenie školiacich a tréningových priestorov, vybavenie centier a iných organizačných vecí k eventom) na realizáciu projektu a prepojenie s päťročným strategickým plánom
- Podpora projektového tímu pri budovaní „živej“ siete v jachtárskej komunite, identifikácia potenciálnych spolupracovníkov, kľúčových hráčov, financovanie, prepojenie s inými športami, príležitosti pre nové „jachtárske školy“ atď.

KROKY PROJEKTU:

1. krok Posúdenie toho, čo je potrebné pre realizáciu projektu: návštevy klubov a aktívnych trénerov a odborníkov, kontakt s kľúčovými členmi SZJ v oblasti rozvoja trénerov z minulosti a aj záujemcami o rozvoj v tejto oblasti, analýza situácie a tém týkajúcich sa výkonnostného jachtingu a športovcov v ňom.
2. krok Vypracovanie návrhu a systému krokov pre rozvoj „learn-to-sail“ centier a kurzov, ako aj podpory výkonnostného športu a športových odborníkov (aj rozhodcov).
3. krok Získanie porozumenia a podpory nového systému širšou jachtárskou verejnosťou ako aj vedením SZJ a s tým súvisiace zmeny.
4. krok Práca na školiacich materiáloch – výber, preklady, vytvorenie nových lokálnych materiálov.
5. krok Vyškolenie „inštruktorov“ (podľa WS), ktorých v novom SK systéme nazývame „animátori“.
6. krok Vyškolenie a mentoring tímu lektorov/ školiteľov animátorov.
7. krok Vzdelávanie trénerov vo výkonnostnom jachtingu.
8. krok Vyškolenie a mentoring lektorov/ školiteľov trénerov.
9. krok Vstupy k vzdelávaniu rozhodcov a mentoring školiteľov rozhodcov.
10. krok Identifikácia a návrh pilotného projektu centier „learn-to-sail“ – jachtárskych škôl v SZJ.
11. krok Navrhnuť oblasti 8-ročného strategického plánu vrátane zvýšenia aktivity v jachtárskej komunite, kariérneho smerovania športovcov a ostatných aktívnych ľudí v kluboch, identifikácia talentov, rozvoja talentov a športových odborníkov.

Vážime si príležitosť vo forme podpory a financovania z olympijskej solidarity a SOŠV - čo podľa nás pomohlo vedeniu SZJ a development tímu začať s postupným procesom zmeny. A flexibilita pri realizácii tohto typu projektu nám umožnila prispôbovať projektové kroky potrebám a otázkam v slovenskej jachtárskej komunite.

ÚDAJE PROJEKTU:

- Projektový tím: 4 – 8 aktívnych členov tímu: Borka Bachratá, Kata Machaček, Martin Ježko, Dušan Vanický, Michal Andel, Adam Brestovský a ďalší v rôznych aktivitách
- Časový rámec projektu: január 2023 – november 2023
- Rozpočet projektu: 33.826,- USD
- Účastníci kurzov: 70 (tréneri, animátori, rozhodcovia)
- Počty aktivít: 3x návšteva experta, 2x workshop, 1x kurz TCCL2 spojený so školením RO, 1x krátky TCCL1, 1x SK kurz pre animátorov, spracovanie dát a dokumentov a rôzne stretnutia

HLAVNÉ PILIERE ZMENY – KAM ZAMERAŤ POZORNOSŤ A AKTIVITY V SZJ:

- **PRÍSTUP K JACHTINGU:** animátori, jachtárske školy, ich vybavenie a kvalita
- **SMEROVANIE „KARIÉRY“ V JACHTINGU:**
 - o Výkonnostný šport: vybavenie, tréneri, štruktúra a organizácia súťaží
 - o Rekreačný šport (+ šport pre všetkých): súťaženie, námorný jachting, vybavenie, lokality
- **ÚRADNÍCI A ICH ODBORNOSŤ:** rozhodcovia, pracovná pozícia národného manažéra systému trénerov, pravidelné ďalšie vzdelávanie športových odborníkov

KLÚČOVÉ OBLASTI PRE VYTVORENIE A UDRŽANIE NOVÉHO SYSTÉMU:

- **FINANCOVANIE** zmeny a inovácia:
 - o Je potrebné prehodnotiť systém odmeňovania trénerov:
 - viac finančnej podpory pre programy v jachtárskych školách, pre kurzy „výuky plachtenia“ a pre animátorov na ďalšie dva roky.
 - prehodnotiť nastavenie financovania trénerov a športovcov – jedno z odporúčaní je, aby bol klub finančne motivovaný skôr za aktivity pre ľudí, ktorí sa učia plachtiť, ako pre ľudí, ktorí začínajú pretekať.
 - o Časť finančných prostriedkov, ktoré boli doteraz alokované na lokálne trénerské aktivity (aj z rozpočtu, ktorý bol na podporu športovcov starších ako 23 rokov) by mala ísť na zamestnanie ľudí na plný alebo čiastočný úväzok v oblasti riadenia programu, aby táto práca nebola len na dobrovoľníckej báze – zvýšenie parametra udržateľnosti a kvality.
 - o Výkonný výbor by mal mať vplyv na to, ako sú nastavené financovania jednotlivých oblastí v jachtingu a postaviť jasnú stratégiu, odsúhlasenú Generálnym zhromaždením.
- **PODPORA** pre „pilotné“ jachtárske školy: zväz by mal pomôcť štyrom pilotným centráram/klubom napr. dosiahnuť požadovaný štandard, v prípade potreby pomôcť s reklamou a vybavením.
- **LODNÉ TRIEDY** – nastaviť stratégie rozvoja športovcov a ich smerovania na športovej dráhe: ideálne zvoliť menší počet lodných tried pre mládež a pre starších športovcov a zamerať sa na ne.

Kritériá systému SZJ
na akreditáciu [World Sailing](#)

- UDRŽATEĽNOSŤ
- BEZPEČNOSŤ
- ÚČELNOSŤ
- JASNOSŤ
- KONZISTENTNOSŤ

*"Cielom nie je tlačiť loď a plachty tak, ako chceme my,
ale skôr pomáhať plachtám a lodi samotnej
ísť s ľahkosťou."
(John Rousmaniere)*

ĎALŠIE OBLASTI ROZVOJA: PLÁN NA OBDOBIE 2024-2025

- **ĽUDIA VO ZVÄZE**, v kluboch – povzbudiť ľudí, aby prispievali svojou aktivitou, oceniť angažovanosť a hovoriť o úspechoch
- **ANGAŽOVANOSŤ A MOTIVÁCIA ŠPORTOVÝCH ODBORNÍKOV** – vrátane ich vzdelávania a vytvorenia podmienok pre ich prácu na kvalitnejšiu podporu športovcov
 - o rozvoj trénerov a animátorov – napr. posunúť sa ďalej v systéme WS – pridať špecifickejšie kurzy TCCL1, TCCL2 pre windsurfing, foiling... - spoločné kurzy so susednými krajinami
 - o rozvoj rozhodcov a organizátorov pretekov – napr. výmenné programy, lokálne kurzy s pozvanými hosťami a nastavenie „manažmentu kvality“ pre organizátorov, prácu v komisiách atď.
 - o ďalší rozvoj športových odborníkov a výmena know-how
- **SYSTÉM** (štruktúra, dohody, administratíva, komunikačné kanály)
 - o zväz – úlohy, zodpovednosti a štruktúra (horizontálna aj vertikálna)
 - o interný informačný a komunikačný systém
 - o klubová úroveň – „learn-to-sail“ programy, podmienky vstupu, organizovanie, kurzy, športoví odborníci, komunikácia a dodržiavanie metodiky
- **WORLD SAILINGOM UZNANÝ STATUS** ako MNA (športoví odborníci a športovci, ktorí sa rozvíjajú a pracujú podľa systému WS)
- **PROGRAMY PRE ŠPORTOVCOV** a snaha sústrediť sa na to, ako:
 - o umožniť športovcom, jachtárom a nadšeným začiatočníkom pýtať si priestor a príležitosti na plachtenie
 - o poskytnúť prístup k vode, sprevádzať výberom a používaním vybavenia (lodí a príslušenstva)
 - o viesť pri hľadaní a práci s animátormi, klubmi, trénermi a inými športovými odborníkmi
 - o poskytovať a posúvať informácie ďalej
 - o vytvárať prístup na medzinárodné podujatia a miesta, kde sa vo svete venujú jachtingu či už so zameraním na výuku ovládania plachetnice alebo na cestu na Olympiádu
- **ZVIDITEĽNENIE JACHTINGU** – smerom dovnútra a von (k verejnosti) – komunikácia, dostupnosť jachtingu a marketing (PR)

AKO MÔŽE VYZERAŤ ÚSPECH PRE SZJ?

Naša vízia presahuje oblasť súťaženia. Sme odhodlaní priblížiť jachting ako šport aj pre širšiu verejnosť. Predstavujeme si, že jachting a plachtenie bude počuť a vidieť na riekach a jazerách po celom Slovensku. Naším cieľom je podporovať „lásku k jachtingu“, ktorá presahuje hranice a našu tradíciu a posilňuje úlohu „vodných športov pre verejnosť“.

Pri pohľade do budúcnosti sa zameriavame na dosiahnutie najvyššej úrovne výkonnosti našich športovcov v priebehu nasledujúcich ôsmich rokov. Rozbehnutím projektov s World Sailing a Olympijskou Solidaritou sme sa zaviazali rozvíjať výkony (aktivitu?) našich športovcov tak, aby dosiahli svoj potenciál, aby sme ich videli žiariť na medzinárodnej scéne. Tak, aby bolo Slovensko hrdé na úspechy v jachtingu. Plánujeme posunúť výkonnostný jachting na vyššiu úroveň - smerom k šanci na úspešnú kvalifikáciu na Olympijské Hry 2028.

Aby to bolo možné, je podľa skúseností World Sailing, dôležité sústrediť sa na to, aby sa zvýšili počty ľudí v rekreačnom jachtingu a zároveň aj u výkonnostných športovcov. Môžeme to dosiahnuť tak, že bude viac ľudí v programoch „learn-to-sail“ (učiť sa ovládať plachetnicu) a viac trénerov, ktorí pracujú jednotnou metodikou a spolupracujú.

"Len vtedy môžeme využiť priaznivý vietor, keď vieme, kam chceme ísť." (Seneca, preformulované)

